

KA-107

Seat No. _____

Third Year B. A. Examination

March / April - 2013

Sanskrit (Special) : Paper - VI

(१) सिद्धांत कौमुदी - संज्ञाकारक प्रकरणम्।

(२) भाषाशास्त्रम्।

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ गमे ते ऋषि सूत्रो सभञ्जवो :

१२

- (१) उपदेशेऽजनुनासिक इत्।
- (२) पूर्वत्रासिद्धम्।
- (३) नाऽऽज्ञलौ।
- (४) अधिशीङ्स्थासां कर्म।
- (५) आधारोऽधिकरणम्।
- (६) आख्यातोपयोगे।

२ (अ) गमे ते वे वाक्यो सभञ्जवो :

८

- (१) प्रत्याहारेषु इतां न ग्रहणम्, 'अनुनासिक' इत्यादि निर्देशात्।
- (२) सपादसप्ताध्यायीं प्रति त्रिपादी असिद्धा।
- (३) अनुक्ते कर्मणि द्वितीया स्यात्।
- (४) शेषे कर्मणि षष्ठी स्यात्।

(ब) गमे ते ऋषि विशे नोधं लभो :

६

- (१) मुनित्रयम्
- (२) उपदेश
- (३) विभाषा
- (४) अधिकारः
- (५) यमः
- (६) अपादानम्

- ૩ તૃતીયા અથવા પંચમી વિભક્તિના ઉપયોગો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૯
- ૪ ભાષાશાસ્ત્રનું મહત્વ સમજાવી ભાષાની અધ્યયન પદ્ધતિઓ જણાવો. ૧૩
અથવા
- ૪ “ભારત-યુરોપીય ભાષાકૂળ” પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૩
- ૫ સંસ્કૃતભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસના તબક્કા સમજાવો. ૧૨
અથવા
- ૫ વેદ અને અવેસ્તા ભાષામાં જોવા મળતી સમાનતા-વિસમાનતા પર નોંધ લખો. ૧૨
- ૬ ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૦
- (૧) વૈદિક સંસ્કૃત અને લૌકિક સંસ્કૃત
- (૨) સ્વરભાર
- (૩) ભાષાના અંગો
- (૪) હિન્દ-હિટ્ટાઈટ ધ્વનિઓ.